וואוהין וועגדעט איר אייער בליק?

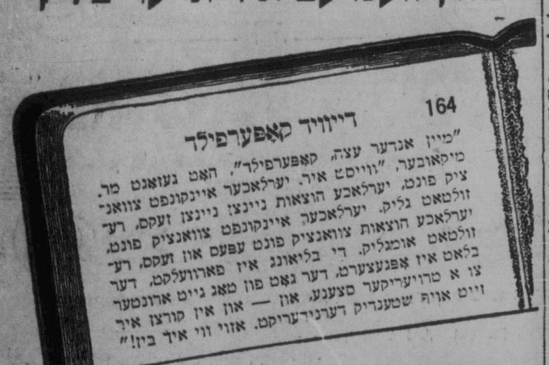

וועלן די פרוכט פון יאָרן פון אינדוסטריע אוועק גיין אין אומפארזיכטיקער פארשווענדונג — און דאן אָפּהייגנקייט? ארבעט

וועט שפּאַרזאַמקייט זיין א שותף צו אינדוסטריע אין פארלויף פון פארדינסטיווע יאָרן — און דאן זעלבסטשטענדיקייט?

דערפאלג זאל געמאכט ווערן דורך אָפּשפּארונגען — ניט דורך איינקונפט. אינדוסטריע אליין וועט ניט ברייגנען קיין זעלבסטשטענדיקייט — שפּאַרזאַמקייט מוז זיין דער שותף צו אינדוסטריע. א מאַנניפעקטשורערס לייף פּאָליסי איז זיכער דער וועג צו זעלבסטשטענדיקייט.

THE
MANUFACTURERS LIFE
INSURANCE COMPANY
HEAD OFFICE TORONTO, CANADA
Branch Office: 300 Huron & Erie Bldg., Winnipeg
W. A. KENNEDY, C.L.U., Branch Manager
M. WAISMAN, AGENCY

באשריינקטע אימיגראציע און דאס אידישע בוך

מען פלעגט אלע מאל זאגן אז אזוי לאנג ווי עס וועט אנהאלטן די אימיגראציע, אזוי לאנג ווי מיר וועלן האבן א צופלוס פון מענשן פון יענער זייט ים, אזוי לאנג קאן מען האפן, וועט דאס אידישע בוך אין די אידישע פרעסע קאנען געדייען דא ביי אונז אין אמעריקע. איצט זעען שוין אלע אין, אז די דאזיקע נביאות זיינען דערווייל נאך ניט מקוים געווארן. די אימיגראציע אין שוין לאנג אפגעשטעלט, יעדנפאלס זייער שטארק באשטעלט דעם וועג, אבער נראר אין דער צייט, האט זיך אנגעהויבן א שטארקער אויפבלי אין דער אידישער ליטעראטור דא אין אמעריקע. נראר אין דער צייט זיינען פאַרשפּרייט געווארן צענדליקער טויזנטער אידישע ביכער אלע עפּן פון אמעריקע און קאנאדע.

עס איז אבער געווען א גרויסער פארזעהן איבערצולאזן דאס אידישע בוך נאר צו פריוואטער איניציאטיווע ביי אלע רייכע ליטעראטורן, אין דאס פאַרשפּרייטן פון בוך, זייער גוט שטארק און סיסטעמ ארגאניזירט. מיר האבן דאס ליידער פארזעהן, דאריבער זיינען געבוירן געווארן אזעלכע אומעטיקע פרעגן אין דער אידישער ליטעראטור, אז מען האט אויפגעגעבן אין וואלה, איך האב זי אויפגעהויבן און איר געבראכט צו דיר.

— א, זיין בארמהארציק, עליזאבעט, נעם אויף די דאזיקע אומגליקלאכע.

— איך קום גלייך, מיין סטאני, ווארט נאר אויף א ווײַלע, — האט געקלונגען די זאנפטיקע שטימע פון עליזאבעטן און דאס פענסטער איז צוריק צוגעמאכט געווארן.

באלד איז די הויז טיר אויפגעשלאסען געווארן און עליזאבעט איז דערשינען, זייענדיק פאלשטענדיק געקליידעט און האלטנדיק א קליינע לאמפּ אין איר האנט.

סטאניסלאוס האט פארשנה געקוקט אין איר געזיכט. —

— האסטו זיך דערשראקן מיין גליבטע? — האט ער איר געפרעגט.

— ניין סטאני, וואו איז די אומגליקלאכע, טראגט זי אריין.

דער יונגער פאליאק איז שנעל צוגעלאפן צו דער באוועגונגסלאזער פרוי, ער האט זי אויפגעהויבן און ער האט איר אריינגעטראגן אין פאדער צימער.

עליזאבעט איז נענאנגען פאראויס און זי האט געבעטן אז ער זאל די אומגליקלאכע אוועקלייגן אויף דער סאפע.

דאן איז זי מיט דער לאמפּ צוגענאנגען צו דער אנטשטיקער און זי האט זיך איינגעבויגן צו איר.

אן אויסדרוק פון אנטציקונג האט זיך אדרויסגערופן פון איר מויל.

— א, סטאני, ווי שיין זי איז! ווי שטאלץ און איידל איר געזיכט קוקט אויס, ווער קאן די דאזיקע אומגליקלאכע זיין?

סטאניסלאוס אין געשטאנען פון ווייטן. ביידע הענט האט ער געהאלטן פארלייגט אויף זיין ברוסט און ער האט אומרואיק געקוקט אויף דער באוואוסטלאזער.

עליזאבעט האט זיך דערשראקן פאר דעם אנדערבאר אויסדרוק פון זיין געזיכט, אבער איצט איז ניט געווען די צייט צו דייזן וועגן דעם. די פרעמדע מוז שנעל האבן הילף, זי איז ארויסגענאנגען און זי האט זיך באלד צוריקגעקערט מיט א פלאש אין דער האנט.

זי איז דערמיט צוגעטראטן צו דער קראנקער און זי האט דערפון פאַרזיכטיק אריינגעגאסן אייניקע טראפּפּנס אין מויל.

— די אומגליקלאכע האט ווארשיינלאך געהונגערט — האט עליזאבעט געזאגט שטיל — זי איז זייער אפּגעשוואכט.

די דאזיקע טראפּפּנס וועלן זי אפּמינטערן אין איר געבן נייע קרעפטן.

ווידער האט זי זיך צוגעבויגן צו דער אנטשטיקער און זי האט זי באַטראכטט מיט א געשפּאנטער אויפמערקזאמקייט.

— זי זעט אויס זייער מיד, ווער וויים, וואס די אומגליקלאכע האט געלטן — האט עליזאבעט געמורמלט מיטליידיק — ווי שיין זי איז. איך האב נאך קיינמאל ניט געזעען אזא הערלאך געזיכט. אין וועמען עראינערט זי מיך?

עליזאבעט האט פארטראכט געקוקט צום באַרן, דאן האט זי איבערראשט געזאגט:

(ווייטערעס קומט)

א נייע נידעריקע געפרייזטע באדינונג

די נין מעטאד לאונדרי

ניט איצט זייער פיינע לאונדרי ארבעט און באדינונג צו דעם דאזיקן איבערראשנד ניידעריקן פרייז

ווייסע פלעט ארבעט

הויז ליגען

געמאכט אזוי ווייס ווי שניי

5 סענט א פונט מינימום באנדל 10 פונט

דער דאזיקער אנבאט איז בלויז פאר איינוואוינער נארט פון די סי. פי. אר. טרעקס

טעלעפאן 37 222

מיר וועלן קומען נאך אייער באנדל יערן טאג און מיר וועלן עס צוריק ברייגנען אין אנפאנג פון פאלגנדיקער וואך

The New Method Laundry
LIMITED

לובלין קאן איך עפּעס דערציילן

(פארזעצונג)

— וואס האט אטאנאסיאס געזאגט, ווען דו האסט אים אין מיין נאמען אנגעבאטן דאס אויסליין געלט?

— האט מעהעמער געפרעגט.

— ער האט געלאכט, — האט דער שליח געענטפערט, — עס שיינט, דאס ער האט פארגעזיגן וואס די פרוי פון דעם מעהעמער בעי געפינט זיך אין זיין לאגער.

מעהעמערס גזיזיכט האט זיך פארפינסטערט און ער האט געהייסן דעם שליח ער זאל פארטעזען זיין דערציילונג.

— אייער פרוי איז צוגענאנגען צום רויבער הויפטמאן און — האט מיט אים א צייט גערעדט, — האט דער שליח ווייטער געזאגט, — איך האב געהערט ווי זי האט אים דער ציילט איר לעבנס געשיכטע און זי האט אים רירנד געבעטן ער זאל זי ניט אומקערן אין אייערע הענט.

— זי האט עס געטאן? — האט מעהעמער בעי גערונערט בלאס ווערנ דיק.

— יא.. גרויסער הער, אויף דעם קאפּיטאן האבן איך ווערטער געמאכט, א גוטן איינדרוק, ער האט זי געטרוגסט און איר גזיכט האט געשטראלט.

— דאן האט ער זיך אפּגעקערט צו מיר און ער האט הויך אויסגערופן: — זאג דעם, וואס האט דיך געשיקט צו מיר, דאס איך וועל זיין אויסליין געלט ניט אנגעמען, קיינמאל אין לעבן זועל איך צווינגען אן אומגליקלאכע פרוי צוריקצוקערן זיך אין. — די פאַרהאסטע קיינען פון איר מאן.

ווי א פארוואונדעטע חיה האט מעהעמער בעי געגומען שרייען, ער איז ווילד אויפגעשפּרונגען און דער ווידער געווענטען אויף די קני.

— גנאדיג, מיין הער, גנאדיג, טוט מיך ניט, וואס קאן איך, דיין אומגליקלאכער שליח, העלפן, ווען דער קאפּיטאן איז אזוי פרעך.

— איז עס ניט צוגעווען מוטיק פון מיר, וואס איך האב געוואגט אויס־צוטרעטן פאר דיר? האב איך ניט געקאנט אנטלויפן מיט דיין פערד און דיר קיין נאכריכט ניט ברייגנען?

מעהעמער בעי האט די דאזיקע ווערטער ניט געהערט.

ווי א וואנזיניקער איז ער אומגעלאפן אין צימער הין און צוריק.

— מיר האט מען דאס געטאן, — האט ער גערופן און אלע זיינע גלידער האבן געציטערט, — מיר, מעהעמער בעי, פאר וועמען טויזנטער מענשן ציטערן און וועלכער איז דער ליבלינג פונם סולטאן.

— ער זאל דערפאר טייער באצאלן, דער פרעכער באנדיט זאל פאר מיר ציטערן!

— ביי גאט שווער איך, דאס דער דאזיקער רויבער וועט זיין לוין, דערפאלגן, איך מוז אים זעען ליגנדיק א צעשמעטערטן צו מיינע פיס.

— ווען דו וועסט אמאל באגעגנען דעם קאפּיטאן, — האט ער זיך געווענדעט צו דעם שליח, — זאלסטו אים זאגן, דאס מעהעמער בעי וועט אים צעמאלן, ער זאל ציטערן פאר דער דאכע פון דעם שרעקלאכן מעהעמער בעי.

— איצט גיי, איך וויל דיר מער ניט זעען, זאגסט קאן איך דיר טויטן אין מיין צארן.

ער האט אים ריידנדיק א ווארף געטאן אייניקע גאלד שטיקער און דער שליח צוגעמענדיק דאס געלט איז שטיל ווי א קאץ ארויסגעגאנגען פונם צימער.

— א פרעכער באנדיט, דאס זאל אים זיין קאפּ קאסטן, — האט דער מעהעמער בעי ווידער געמורמלט, — ווי דיר, דו באנדיט, ציטער פון מיין ראכע.

קאפּיטל 23

דער איידעלער מאן

עס איז שוין געווען שפּעט. ווען סטאניסלאוס האט פארלאזן די הויז פונם גייסלאכן און ער איז צוריקגעקומען פארן אהיים.

דער יונגער פאליאק האט דעם פערד געלאזט אליין לויפן, האלטנדיק אומגליקלאכע פרוי צוריקגעקערט זיך אין. — די פאַרהאסטע קיינען פון איר מאן.

ווי א פארוואונדעטע חיה האט מעהעמער בעי געגומען שרייען, ער איז ווילד אויפגעשפּרונגען און דער ווידער געווענטען אויף די קני.

— גנאדיג, מיין הער, גנאדיג, טוט מיך ניט, וואס קאן איך, דיין אומגליקלאכער שליח, העלפן, ווען דער קאפּיטאן איז אזוי פרעך.

— איז עס ניט צוגעווען מוטיק פון מיר, וואס איך האב געוואגט אויס־צוטרעטן פאר דיר? האב איך ניט געקאנט אנטלויפן מיט דיין פערד און דיר קיין נאכריכט ניט ברייגנען?

מעהעמער בעי האט די דאזיקע ווערטער ניט געהערט.

ווי א וואנזיניקער איז ער אומגעלאפן אין צימער הין און צוריק.

— מיר האט מען דאס געטאן, — האט ער גערופן און אלע זיינע גלידער האבן געציטערט, — מיר, מעהעמער בעי, פאר וועמען טויזנטער מענשן ציטערן און וועלכער איז דער ליבלינג פונם סולטאן.

— ער זאל דערפאר טייער באצאלן.

פלוצלונג האט ער דאס פערד אפּגעשטעלט און זיינע אויגן האבן שארף געקוקט אויף א טונקעלן קעגנשטאנד וואס איז געלעגן אין גראז לעבן דעם וואסער קוואל.

ער איז אראנגעשפּרונגען פונם פערד אום צו זעען וואס עס ליגט דארט. דעם פערד האט ער צוגעבונדן צו א בוים און דאן האט ער ארויסגענומען זיין רעוואלווער, אום צו זיין אויף אלעס פארבאריטעט אין פאל פון א נויט.

פארזיכטיק איז ער צוגעגאנגען צום וואסער קוואל, און ניט זעענדיק קיין פארדעכטיקעס דארטן איז ער אומדערשראקן צוגעגאנגען אהין.

ער האט פלוצלונג דערפילט אז ער שטייט אויף א הארטן קעגנשטאנד און איינבויגנדיק זיך האט ער באמערקט דאס עס איז א שטיינערנע וואסער קרוג.

ער האט די קרוג אפּגערוקט אן א זייט און צווייענדיק צום קוואל, האט ער־באמערקט דאס א פרוי ליגט דא אויפן באדן.

א געדאנק איז אים איינגעפאלן און ער האט טרויעריק געמורמלט:

— א, מיין גאט, זאל דאס זיין די אומגליקלאכע טואישקא? איז עס ניט געווען דא, וואו איך האב זי מיט 2 סעג פריער באגעגנט?

איין קוק אין דעם בלאסן געזיכט האט אים איבערצייגט, דאס ער האט קיין טעות ניט געמאכט.

מיט א שרעקנס געשריי האט ער די אומגליקלאכע אויפגעהויבן.

— מיין גאט, ווי קראנק און עלנט זי זעט אויס, — האט ער געמורמלט, באטראכטנדיק איר אפּגעמאטערטעס געזיכט.

— ניין, עס קאן אזוי ניט גיין ווייטער, זי טאר ביי די באנדיטן ניט זיין לייגנער, איך מוז זי באשיצן, דאנסט וועט זי גיין צו גרונדע, אבער וואס זאל איך מיט איר טאן?

— צו מיר אהיים קאן איך זי דאך ניט מיטנעמען, איך קאן עס ניט טאן צוליב עליזאבעטן, עס בלייבט מיר נאר איין זאך צו טאן, צו בעטן שוץ פאר דער אומגליקלאכער ביי מיין כלה.

ער האט מיט זיינע שטארקע הענט פעסט ארומגענומען טואישקאן און ער האט איר צוגעטראגן צו זיין פערד.

ער האט זי ארויפגעלייגט אויפן זאטל און ער האט זיך דאן זעלבסט געזעצט אויפן רוקן פונם פערד.

ער איז צוריקגעפאהרן צו דער הויז פונם גייסלאכן, ער האט נאך היינט אוונט געוואלט ברייגנען די אומגליקלאכע אין דער הויז פונם אלטן גייסלאכן.

ער האט דעם פערד געגעבן די שפּאן, אין איין האנט האט ער געהאלטן די קורצע ליידצעס און מיט דער צווייטער האנט האט ער פעסט געדריקט די אנטשטיקע צו זיך.

זיין הארץ האט ניט געקלאפּט שטארקער, די אלטע ליידנשאפט צו דער שיינער אונגארישער פרוי איז אין אים אפּגעשטארבן. איצט האט ער נאר דאס בילד פון זיין געליבטער און שיינער עליזאבעט פארנומען פלאץ אין זיין הארצן.

די פרוי וואס האט אים מיט א יאר צוריק באגייסטערט, און דורך וועלכער ער איז געווען באורישט פון גליק און ליבע, צו דער איז ער איצט געווען קאלט און גלייכגילטיק.

נאר א טיפעס, אינערלאכעס מיטגעפיל צו דער אומגליקלאכער און פארלארענער פרוי, האט דערוואכט אין זיין הארצן, זי איז אומגליקלאך און ער מוז איר העלפן.

געשווינד איז זיין פערד געלאפן דורך דער טונקעלער נאכט אזוי ווי עס וואלט פארשטיגן, דאס זיין באלעבאס וויל איצט רעטן אן אומגליקלאכע.

זייענדיק פארזונקען אין געדאנקען האט סטאניסלאוס פאראויס געריטן און ער האט זיך געוואונדערט ווי וועט זיין עליזאבעט זיך דערשרעקן דערזעענדיק, דאס ער האט זיך פרוג לונג צוריקגעקערט.

ער איז געווען פעסט איבערצייגט, דאס זיין כלה וועט מיט ליבע אויפנעמען די אומגליקלאכע טואישקא, ער קאן איר איידעלעס הארץ.

פון ווייטן האבן אנדערע זיין הייזער פונם קליינעם דארף און סטאניסלאוס האט מיט דערלייכטערונג, אויפגעאטעמט. ענדלאך האט ער זיך אפּגעשטעלט לעבן דער הויז פונם גייסלאכן, וואו אלע שויז, ווי עס האט אויסגעזעען געשלאפן.

פארזיכטיק איז סטאניסלאוס אראפּגעשטיגן פונם פערד און דאן ער איז דערזיכטיקייט אראפּגענומען טואישקאן וועלכער האט אומבאוועגט גערוט אין זיינע ארעמס און ער האט זי צערטלאך אוועקגעלייגט אויף דער שטיינערנער באנק, דאן האט ער הויך געקלאפּט אין דער טיר.

— וואס וועט זיין עליזאבעט זאגן דאס ער האט מיטן דער נאכט גערבראכט א פרעמדע פרוי, ער וועט דאך מעכטיקע פרוי, איך האב זי ניט געזען כלה מוזן זאגן ווער די פרעמדע איז.

ער האט ווידער געוואלט קלאפּן אין דער טיר, אבער פלוצלונג האט זיך א פענסטער פון עליזאבעטס שלאפצימער געעפנט, זי האט אריינגעשטעקט איר קאפּ און זי האט אומרואיק געפרעגט:

— ווער איז עס?

— איך בין עס, מיין געליבטע, — האט ער געענטפערט, — דערשרעק זיך ניט, מיין טייערע, מיט מיר איז קיין זאך ניט געשעען, איך בין גנאדיג און מונטער.

— רייטנדיק אהיים האב איך אין וואלד געפונען אן אומגליקלאכע, אנ־ים גלייך אפּגעשניטן פון דער פלאש אים אויפגעהויבן און אים אויפגעגעבן אין הויז אין דער פרעמדע פלאץ.

— א, זיין בארמהארציק, עליזאבעט, נעם אויף די דאזיקע אומגליקלאכע.

— איך קום גלייך, מיין סטאני, ווארט נאר אויף א ווײַלע, — האט געקלונגען די זאנפטיקע שטימע פון עליזאבעטן און דאס פענסטער איז צוריק צוגעמאכט געווארן.

באלד איז די הויז טיר אויפגעשלאסען געווארן און עליזאבעט איז דערשינען, זייענדיק פאלשטענדיק געקליידעט און האלטנדיק א קליינע לאמפּ אין איר האנט.

סטאניסלאוס האט פארשנה געקוקט אין איר געזיכט. —

— האסטו זיך דערשראקן מיין גליבטע? — האט ער איר געפרעגט.

— ניין סטאני, וואו איז די אומגליקלאכע, טראגט זי אריין.

דער יונגער פאליאק איז שנעל צוגעלאפן צו דער באוועגונגסלאזער פרוי, ער האט זי אויפגעהויבן און ער האט איר אריינגעטראגן אין פאדער צימער.

עליזאבעט איז נענאנגען פאראויס און זי האט געבעטן אז ער זאל די אומגליקלאכע אוועקלייגן אויף דער סאפע.

דאן איז זי מיט דער לאמפּ צוגענאנגען צו דער אנטשטיקער און זי האט זיך איינגעבויגן צו איר.

אן אויסדרוק פון אנטציקונג האט זיך אדרויסגערופן פון איר מויל.

— א, סטאני, ווי שיין זי איז! ווי שטאלץ און איידל איר געזיכט קוקט אויס, ווער קאן די דאזיקע אומגליקלאכע זיין?

סטאניסלאוס אין געשטאנען פון ווייטן. ביידע הענט האט ער געהאלטן פארלייגט אויף זיין ברוסט און ער האט אומרואיק געקוקט אויף דער באוואוסטלאזער.

עליזאבעט האט זיך דערשראקן פאר דעם אנדערבאר אויסדרוק פון זיין געזיכט, אבער איצט איז ניט געווען די צייט צו דייזן וועגן דעם. די פרעמדע מוז שנעל האבן הילף. זי איז ארויסגעגאנגען און זי האט זיך באלד צוריקגעקערט מיט א פלאש אין דער האנט.

זי איז דערמיט צוגעטראטן צו דער קראנקער און זי האט דערפון פאַרזיכטיק אריינגעגאסן אייניקע טראפּפּנס אין מויל.

— די אומגליקלאכע האט ווארשיינלאך געהונגערט — האט עליזאבעט געזאגט שטיל — זי איז זייער אפּגעשוואכט.

די דאזיקע טראפּפּנס וועלן זי אפּמינטערן אין איר געבן נייע קרעפטן.

ווידער האט זי זיך צוגעבויגן צו דער אנטשטיקער און זי האט זי באַטראכטט מיט א געשפּאנטער אויפמערקזאמקייט.

— זי זעט אויס זייער מיד, ווער וויים, וואס די אומגליקלאכע האט געלטן — האט עליזאבעט געמורמלט מיטליידיק — ווי שיין זי איז. איך האב נאך קיינמאל ניט געזעען אזא הערלאך געזיכט. אין וועמען עראינערט זי מיך?

עליזאבעט האט פארטראכט געקוקט צום באַרן, דאן האט זי איבערראשט געזאגט:

(ווייטערעס קומט)

א נייע נידעריקע געפרייזטע באדינונג

די נין מעטאד לאונדרי

ניט איצט זייער פיינע לאונדרי ארבעט און באדינונג צו דעם דאזיקן איבערראשנד ניידעריקן פרייז

ווייסע פלעט ארבעט

הויז ליגען

געמאכט אזוי ווייס ווי שניי

5 סענט א פונט מינימום באנדל 10 פונט

דער דאזיקער אנבאט איז בלויז פאר איינוואוינער נארט פון די סי. פי. אר. טרעקס

טעלעפאן 37 222

מיר וועלן קומען נאך אייער באנדל יערן טאג און מיר וועלן עס צוריק ברייגנען אין אנפאנג פון פאלגנדיקער וואך

The New Method Laundry
LIMITED

בריוו אין רעדאקציען

חשוב'ער רעדאקטאר: —

א גרויסן דאנק אייך, חשוב'ער רעדאקטאר, פאר דעם וואס איר זייט געווען אזוי לאיאל און גוט צו פאר־עפנטלאכן, אין אייער חשוב'ער צייטונג, ד. א. וו., פון דעם 15טן אק־טאבער, דעם אזוי געלונגענעם אפּע־נעם בריוו פון מר. ב. צוקערמאן צו דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאני־זאציע.

א גרויסן דאנק אייך, און נאך א גרעסערן דאנק און "יישר־כוח" צום שרייבער אליין, צו מר. צוקערמאן, וועלכער האט כלל ניט גערעדט מיט רמזים, ווי דאס טוט אונזער פריינט מר. העסטרין . . . מיט קלארע דיבו־רים, משש אין דער בחינה פון "ברחל בתך הקטנה" האט ער אנטפּלעקט די "פני הלוט הלוט", ארויסשטעלנדיק דעם גרויסן ציוניסטישן מנהיג, רבי זלאטניק אין גאנצן וואוקס זיינעם, בכל שיעור קומתו . . .

איך וויל ניט אפּשטעלן זיך אויף פרטים, ווי אויך איך וויל ניט אפּזאגן אויף דעם ארטיקל "גאנץ הלל", הגם ער, דער ארטיקל פארדיינט דאס כשר, אבער איך וויל זאגן אז חוץ דעם וואס דער ארטיקל איז א מין "דבר בעתו", א ווארט אין צייט — איז ער א מין בנד, א קאפּעטע, וואס איז, ווי צו דער מאס ניט בלויז פאר רבי זלאט־ניק, נאר אויך פאר יעדער קהל'שע קליאמקע . . .

חלואי וואלטן פיל כלל טוער און גע־ווען אזוי אויסגערעכנט, פאר רבי זלאטניק, "על חטא"ם זיינען ווי גע־שריבן אויף אויף זייער אדרעס! . . .

חלואי וואלטן אלע "מנידים", וועל־כע קומען פון ארץ־ישראל צו דרשנ־ען פאר זיך אדער פאר דעם "ארץ אבות"; אלע משולחים פון ארץ־יש־ראל און דער די גלות־לענדער, וועלכע קומען צו אונז זאמלען געלט פאר זייערע ישיבות, תלמוד־תורות וכדומה, אין דער צייט וואס אויב ניט גאנץ קאנאדע, אין מערב קאנאדע אליין א מין "חנינא בני" (חנינא מיין זון . .) אין וועמעס זכות ס'ווערט געשפּייזט די גאנצע וועלט, אין דער צייט וואס זי, קאנאדע אליין, קאן ניט אויסהאל־טען געהעריק אירע איינענע אינסטי־טוציעס, ווי אויך אייניקע דירעקטארן וועלכע וויל־ן ניט וויסן פון דעם "סוד הצימצום" פון שפּאַרזאַמקייט — חלואי וואלטן די אלע אויסגערעכנטע זיך אנגעטאן, כאטש אויף א קורצער צייט, אין דער וואונדערבאר געלונגע־נער קאפּאטע פון מר. צוקערמאנס מאדל און איך, וויפיל אנדערע, וואלטן זיי מיט דער גרעסטער צופרידנהייט און פארגעניגן געווינשן, פון אלע אונ־זערע טיפעניש פון דער נשמה — "טראגט זי, די קאפּאטע, געזונטער־הייט! . . .

מיט דרך ארץ,
ל. לעוויט

22 אקטאבער, 1931.

רומפאָרד'ס

לימיטעד

באטן אין די נידעריקסט געפרייזטע באדינונג אין זייער געשיכטע

ווייסע פלעט ארבעט

הויז ליגען
שיין אויסגעוואשן און געפרעסט

5 סענט א פונט
מינימום באנדל
10 פונט

דער דאזיקער אנבאט איז בלויז פאר איינוואוינער נארט פון די סי. פי. אר. טרעקס

מיר קומען נאך די וועש יערן טאג פון וואך און מיר ברייגנען עס צוריק די פאלגנדיקע וואך.

טעלעפאנירט 86 311

Rumford's

איז זי אייער קאסטאמער?

די דאזיקע פרוי איז בלויז איינע פון די הונדערטער פרויען וועלכע לייענען "דאס אידישע וואָרט". זי איז אינטעלי־גענט און מען קאן זי לייכט קריגן פאר א קליענטן ווען די אדווערטייזמענטס פון דער אידישער אנקלאנג מיט אירע פאַ־דערונגען. זי איז די יעניקע וועלכע קויפט איין פאר דער גאנצער פאמיליע. און זי לייענט די אדווערטייזמענטס אין "דאס אידישע וואָרט" כדי זי זאל קאנען אינווענטירן איר געלט אויף א קלוגן אופן. דאס זיינען די פרויען וועל־כע איר קאנט און זאלט דערגרייכן דורך אדווערטייזן דע־געלמעסיק אין "דאס אידישע וואָרט".

דערגרייכט די פרויען קונים

דורך

"דאָס אידישע וואָרט"

165 סעלקירק עווע. טעלעפאָן 52 213